

Risk- och väsentlighetsanalys inför upprättandet av revisionsplan 2020

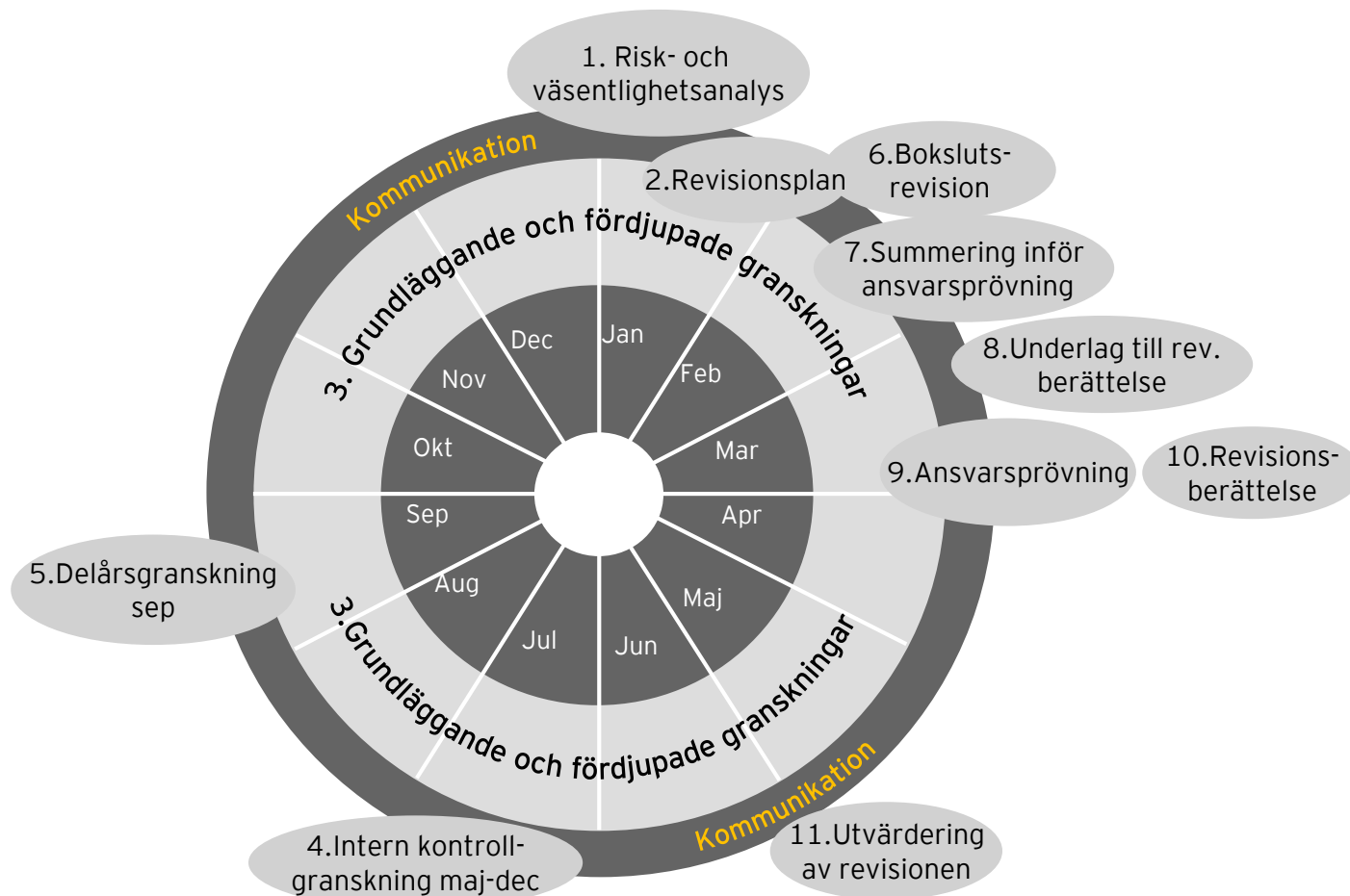
Sotenäs kommun

2020-03-09

The better the question. The better the answer.
The better the world works.

Ett revisionsår med EY

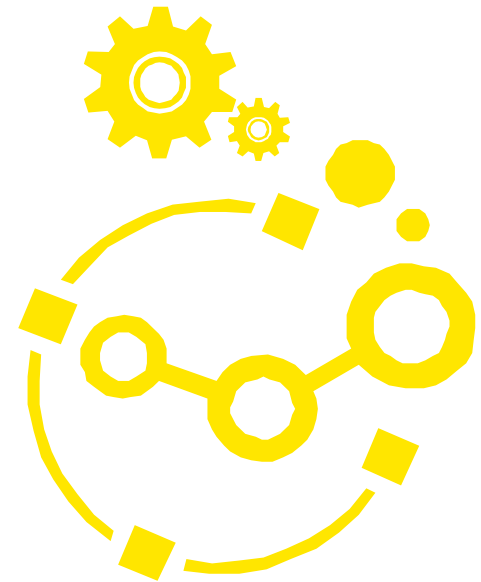

Innehållsförteckning

- 4 Vad är risk- och väsentlighetsanalys?
- 7 Styrning och organisation i Sotenäs kommun
- 11 Analys och risker för kommunstyrelsen och nämnder
- 33 Riskbedömning

Bilagor:

- Bilaga 1 - Kommunfullmäktiges riktade uppdrag 2019-2022
- Bilaga 2 - Förändringar i lagstiftning
- Bilaga 3 - Regeringens budgetproposition 2019/20:1
- Bilaga 4 - SKR ekonomirapport per oktober 2019

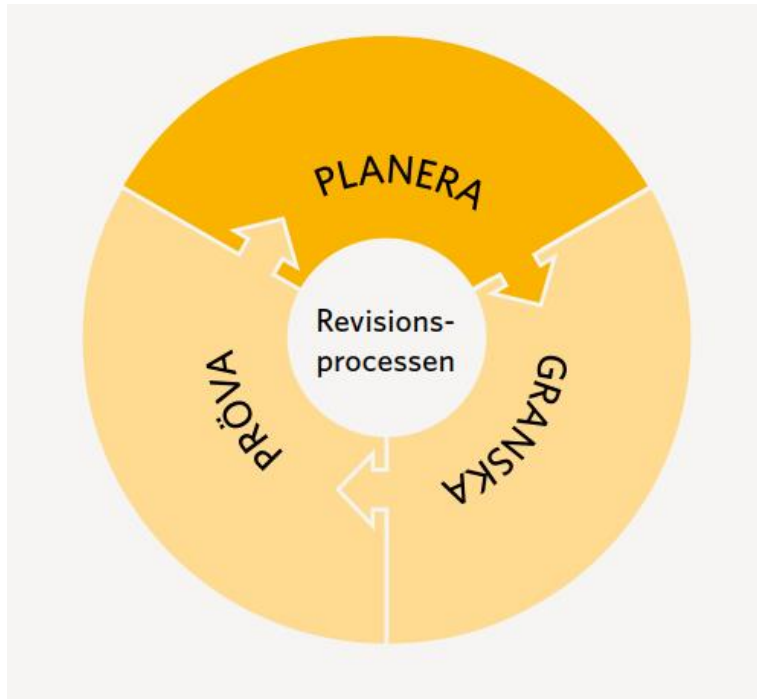

Vad är risk- och
väsentlighetsanalys?

The better the question. The better the answer.
The better the world works.

Vad är risk- och väsentlighetsanalys?

- ▶ Enligt "God revisionsred i kommunal verksamhet 2019" ska all granskning utgå från en risk- och väsentlighetsanalys.
 - ▶ Riskanalysen syftar till att identifiera och analysera de största riskerna i verksamheterna för att på så sätt säkerställa att "rätt" områden granskas.
 - ▶ Genom analysen minskar risken för att revisionen inte granskar det som är mest väsentligt, något som i sin tur kan leda till osäkra slutsatser och bedömningar i ansvarsprövningen.
 - ▶ Att granska "rätt" områden är viktigt för uttalandet i revisionsberättelsen och ytterst för kommunfullmäktiges beslut om ansvarsfrihet.
 - ▶ Med riskanalysen som underlag tar revisorerna fram årets revisionsplan som beskriver vilka granskningsinsatser som ska genomföras.

Figur: Revisionsprocessen, SKR.

Granskningar 2019:

Jämförande förstudie avseende omsorgen
Förstudie avseende psykisk ohälsa bland barn och unga (gemensam)

Granskningar 2018:

Granskning av ekonomistyrning i stiftelsen Sotenäs Turism

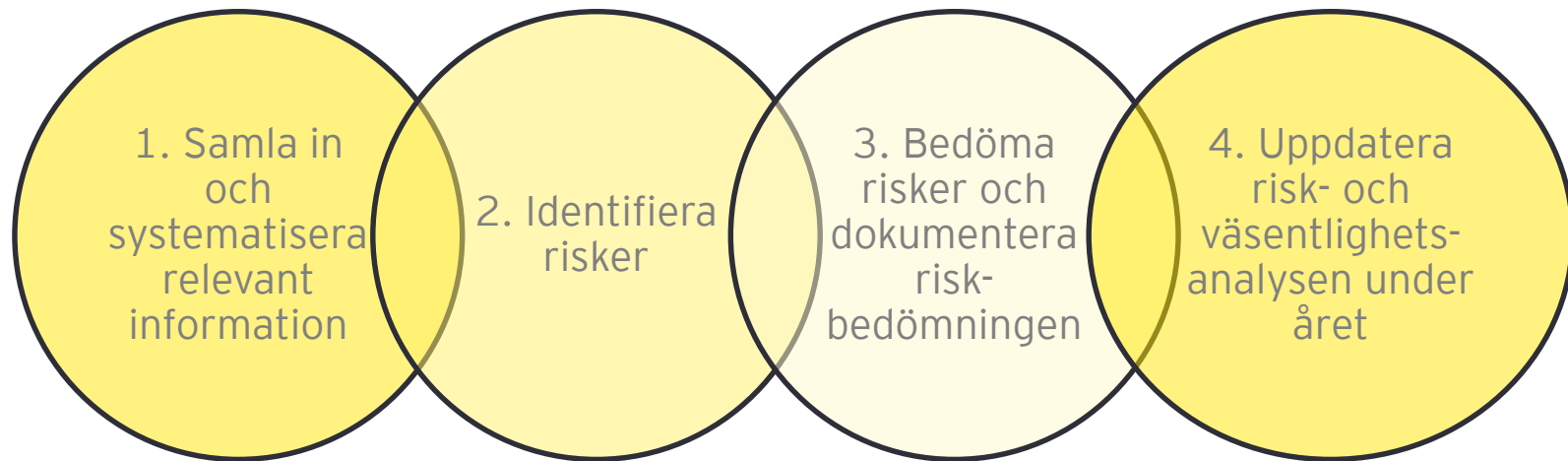
Granskningar 2017:

Granskning av åtgärder och insatser för elever inom grundskolan som riskerar att inte nå upp till kunskapskraven

Vad är risk- och väsentlighetsanalys? (forts.)

Utgångspunkter för riskanalysen är enligt God revisionsred 2019:

- ▶ Fullmäktiges mål, riktlinjer och uppdrag till styrelse och nämnder.
- ▶ Dialog med tjänstemän och förtroendevalda i kommunfullmäktige, styrelse och nämnder.
- ▶ Föreskrifter för verksamheten.
- ▶ Tidigare granskningar.
- ▶ Resultat av årets granskning.
- ▶ Revisorernas kunskap om verksamheten och dess omvärld.
- ▶ Styrelsens/nämndernas egen analys, värdering och hantering av risker samt intern kontroll.

Steg i risk- och väsentlighetsbedömningen.

Styrning och organisation i Sotenäs kommun

The better the question. The better the answer.
The better the world works.

Verksamhetsstyrning

- ▶ Sotenäs kommuns styrning utgår ifrån *visionen*. Visionen synliggör vad Sotenäs ska kännetecknas av ur ett långsiktigt perspektiv.
- ▶ *Programförklaringen* omfattar en rullande treårsperiod.
- ▶ Utifrån vision och programförklaring fastställer fullmäktige finansiella mål och mål för verksamheten för en god ekonomisk hushållning som återfinns i bilaga 1.
- ▶ Finansiella mål bryts ned till kortsiktiga finansiella mål i *mål- och resursplan* tillsammans med mål för verksamheten.
- ▶ Nämnder ansvarar för att fullmäktiges mål arbetas in i nämndernas målarbete och fastställer verksamhetsmål i nämndens *verksamhetsplan* för året.
- ▶ Verksamhetsmålen avser nämndens arbete de kommande två åren.
- ▶ Utifrån målen upprättar förvaltningen årligen *handlingsplaner* som bryts ned på enhets- och medarbetarnivå.
- ▶ *Årsredovisningen* utgör den sista delen i processen och avlämnas av kommunstyrelsen till kommunfullmäktige efter verksamhetsårets slut.

Hämtat från Sotenäs kommuns *Mål och resursplan 2020-2023*

Politisk organisation

Hämtad från kommunens
hemsida 2020-02-06

Förändringar i budget 2019-2020

- ▶ Totalt ökar nämndernas ram med 3,4 miljoner kronor år 2020 jämfört med budget föregående år.

Kommunstyrelsen, nämnder och verksamheter	Förändring i tkr jämfört med budget föregående år
Kommunfullmäktige och partistöd	9
Kommunrevision	51
Valnämnd	-231
Överförmyndare	108
Kommunstyrelsen Allmän verksamhet*	2887
Kommunstyrelsen Teknisk verksamhet	-4366
Omsorgsnämnden	1847
Utbildningsnämnden	2486
Byggnadsnämnden	417
Miljönämnden i mellersta Bohuslän	228

*I kommunstyrelsens anslag ingår ofördelade medel med 3,4 mnkr 2020

Kommunstyrelsen och nämnderna i Sotenäs kommun

Risker och statistik

The better the question. The better the answer.
The better the world works.

Struktur och disposition på kommande sidor

- ▶ **Väsentliga verksamheter**

- ▶ Hämtas framförallt från beskrivningar i budget och verksamhetsplan 2020-2023.

- ▶ **Statistik**

- ▶ Hämtas från databasen Kolada och i enstaka fall från andra källor vilket i så fall framgår på berörd sida.

- ▶ **SKR:s omvärldsanalys och rikspolitik**

- ▶ Hämtas från SKR:s omvärldsanalys och regeringens budgetproposition. Vid enstaka tillfällen hämtas även information från andra källor vilket i så fall framgår på berörd sida.

- ▶ **Lagar och förordningar**

- ▶ Hämtas från Regeringsdepartementets sammanställning av nya lagar och förordningar.

- ▶ **Resultat av granskningsinsatser och identifierade utmaningar**

- ▶ Hämtas från genomförda granskningsinsatser samt styrelsens/nämndernas egna identifierade utmaningar i till exempel särskilda, verksamhetsuppföljningar, budget och verksamhetsplan.

- ▶ **Reflektioner/granskningsområden**

- ▶ Baseras på ovanstående rubriker och revisorernas tidigare förslag på granskningsområden.

- ▶ **Förkortningar**

- ▶ På kommande sidor används följande förkortningar: delårsrapport (DÅ), grundläggande granskning (GG), Sveriges Kommuner och Regioner (SKR), intern kontrollplan (IK-plan).

Begreppsförklaring för statistik

På kommande sidor används vissa statistiska begrepp vilka förklaras nedan:

▶ *Alla kommuner, "vägt medel"*

Data från alla kommuner vägs utifrån befolkningsstorlek vilket resulterar i ett medelvärde. Ett vägt medelvärde syftar till att skapa en mer rättvisande viktning mellan kommunerna och därmed ett mer korrekt medelvärde jämfört med ett vanligt snitt.

▶ *Liknande kommuner, övergripande*

- ▶ En viktning genomförs utifrån ett antal variabler för att framställa kommuner som har liknande förutsättningar som Sotenäs kommun. Viktningen genomförs utifrån följande:
 - ▶ Strukturkostnad kommunen 60%, befolkningsstorlek 20%, skattekraft 20%.
 - ▶ Kommuner liknande Sotenäs enligt ovan är: Trosa, Orust, Säter, Båstad, Smedjebacken.

Figur: Liknande kommuner enligt Koladas viktning.

▶ *Gröna, gula och röda nyckeltal i Kolada*

Resultatet av nyckeltal inom olika verksamhetsområden jämförs med övriga kommuner i landet. Färgerna grön, gul och röd används. Om en kommun får färgen grön på ett nyckeltal tillhör kommunen de 25 % bästa kommunerna, gul innebär att kommunen är bland de 50 % mittersta kommunerna och röd innebär att kommunen tillhör de 25 % sämsta kommunerna i landet

Nyckeltal inom individ- och familjeomsorg, Grönköping	2016	2017	2018
Andelen vuxna i kommunen med långvarigt försörjningsstöd (%)	0,1	2	20

- ▶ Tabellen visar att 0,1 % av andelen vuxna 2016 hade långvarigt försörjningsstöd. Enligt Kolada var detta resultat i linje med de 25 % bästa kommunerna i landet.
- ▶ År 2017 hade andelen vuxna med långvarigt försörjningsstöd ökat till 2 %. Enligt Kolada var resultatet i linje med de 50 % mittersta kommunerna i landet.
- ▶ År 2018 hade andelen vuxna med långvarigt försörjningsstöd ökat till hela 20 %. Enligt Kolada var detta resultat i linje med de 25 % sämsta kommunerna i landet.

Väsentliga verksamheter

- ▶ Strategi- och utvecklingsfrågor.
- ▶ Personal- och organisationsfrågor.
- ▶ Översiktlig planering, exploatering.
- ▶ Beredningsplanering, räddningstjänst och totalförsvaret.
- ▶ Besöksnäring, näringslivsfrågor, information, konsumentrådgivning, arbetsmarknadsenhet och kollektivtrafik.¹⁴

Statistik (statistikbilder sida 16-20)

- ▶ Befolkningen i Sotenäs minskar marginellt till följd av låga födelsetal och minskad inflyttning.
- ▶ Sjukfrånvaro bland kommunalt anställda under 30 år har sedan 2014 årligen legat över riksnivån.

SKR:s omvärldsanalys och rikspolitik

- ▶ Kommunernas ekonomi förväntas bli ansträngd. Utmaningarna är störst inom individ- och familjeomsorg, hemtjänst, ekonomiskt bistånd och särskilt boende.
- ▶ I en enkät från SKR 2019 uppger ekonomichefer i kommuner att det kommer behöva genomföras stora investeringar inom infrastruktur, vatten och avlopp, fram till 2021.
- ▶ Gapet ökar mellan kostnader och intäkter. Förutom de intäkter som kommer från förväntade skattehöjningar 2020 och ökningen av de generella statsbidragen måste åtgärder vidtas för att öka intäkterna med ytterligare 33 miljarder år 2023.

SKR:s omvärldsanalys och rikspolitik (forts.)

- ▶ Andelen äldre i åldrarna 80+ respektive 85+ kommer till 2026 öka med 40 respektive 20 procent. Andelen i åldersgruppen 20-67 år ökar med cirka 5 procent till 2026.

Lagar och förordningar

- ▶ Den 1 januari 2020 blev barnkonventionen svensk lag. Barnens rättigheter ska beaktas av domstolar, rättstillämpare och andra som gör bedömningar i beslutsprocesser och mål rörande barn.
- ▶ Den 1 januari 2019 trädde en ny kommunal bokförings- och redovisningslag i kraft. Lagen innebär bland annat att kommunernas årsredovisning får fler delar.
- ▶ Den 1 april 2019 trädde ny säkerhetsskyddslag i kraft. Den nya lagen medför krav på kommunernas arbete avseende säkerhetsarbetet.

Identifierade utmaningar och större händelser

Ekonomi

- ▶ Nettokostnaderna för kommunen beräknas överstiga intäkterna 2020 (Budget 2020).
- ▶ Sammansättningen av befolkningsstrukturen är en utmaning och andelen äldre ökar de kommande 5-10 åren (Budget 2020).
- ▶ Attest rättigheter bedöms vara en risk om förteckning inte hålls uppdaterad (Budget 2020).

Kommunstyrelsen (forts).

Identifierade utmaningar och större händelser (forts.)

- ▶ Resultatet för finansiella målen var vid delårsbokslutet inte förenligt med kommunfullmäktiges mål (DÅ 2019).
 - ▶ Det saknas uppföljning av finansiella mål för god ekonomisk hushållning gällande kommunala bolag (DÅ 2019).

Organisation

- ▶ Ny styrmodell för kommunen implementerades 2019 med förändring av antal mål och nya nyckeltal. Målstyrning bedöms inte vara förankrad i varje verksamhet (Skriftligt svar revisionen 2019).
- ▶ Nytt arbetssätt för intern kontroll infördes under 2019 (DÅ 2019).
- ▶ Nytt e-handelssystem har upphandlats (GG 2019).
- ▶ Arbete pågår med digitaliseringsstrategi för samtliga verksamheter (GG 2019).
- ▶ Kommunstyrelsen bedömer vid delårsuppföljning två av sju moment inom styrelsens interna kontrollplan som bristande (DÅ 2019).
 - ▶ Följsamhet av rutiner vid tillbud och arbetsskador bedöms brista.

Personal

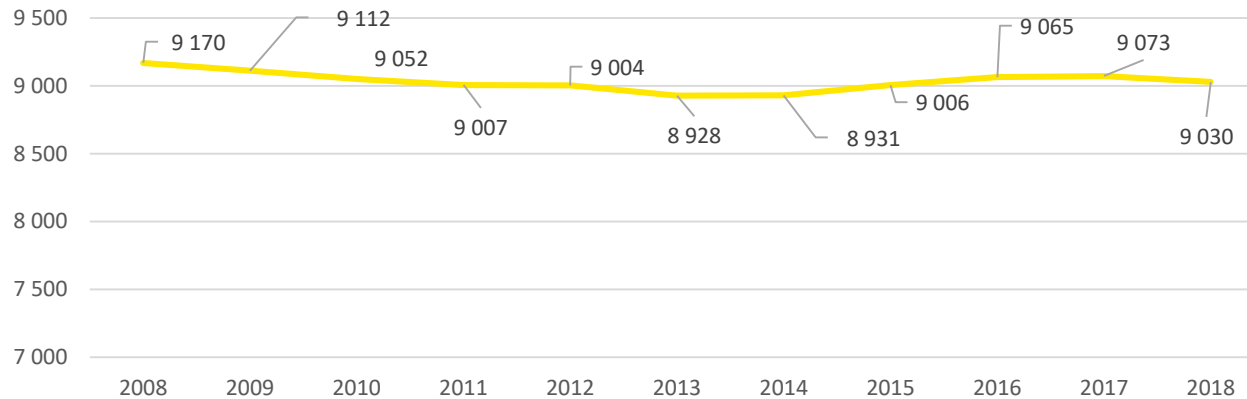
- ▶ Kommunen upplever stora pensionsavgångar och personalomsättning är hög till följd av konkurrens (Budget 2020).
- ▶ Mål om att vara en attraktiv arbetsgivare bedöms inte uppnås till följd av att sjukfrånvaro överstiger målvärde (DÅ 2019).

Reflektioner/granskningsområden

- ▶ Åtgärder för att anpassa verksamheterna mot bakgrund av förändringar i befolkningsstruktur.
- ▶ Nämndens arbete med VA-underhåll.
- ▶ Kommunens arbete utifrån barnkonventionen.
- ▶ Ekonomistyrning beaktat höga nettokostnadsavvikelser inom samtliga verksamheter.
- ▶ Arbete med krisberedskap och säkerhetsskydd utifrån nya lagkrav.
- ▶ Finansiella mål och uppföljning för god ekonomisk hushållning för bolagen saknas.
- ▶ Arbete utifrån kommunens nya styrmodell.
- ▶ Arbetet med strategisk kompetensförsörjning beaktat kommande pensionsavgångar och personalomsättning.
- ▶ Arbetsmiljöarbete beaktat mål om attraktiv arbetsgivare och hög sjukfrånvaro samt hög personalomsättning.

Antal invånare i kommunen samt befolkningsutveckling

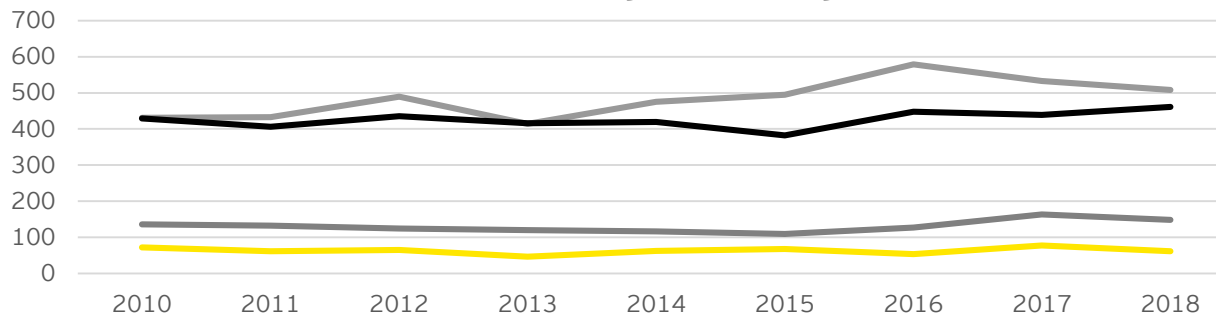
Antal invånare totalt

Kommentar till diagrammet

- ▶ Antalet invånare minskade mellan 2008 och 2013.
- ▶ Antal invånare ökade mellan 2013 och 2016.
- ▶ Antal invånare minskar sedan 2017.

Befolkningsutveckling

Kommentar till diagrammet

- ▶ Befolkningsutvecklingen de senaste åren har framförallt berott på inflyttning till kommunen.

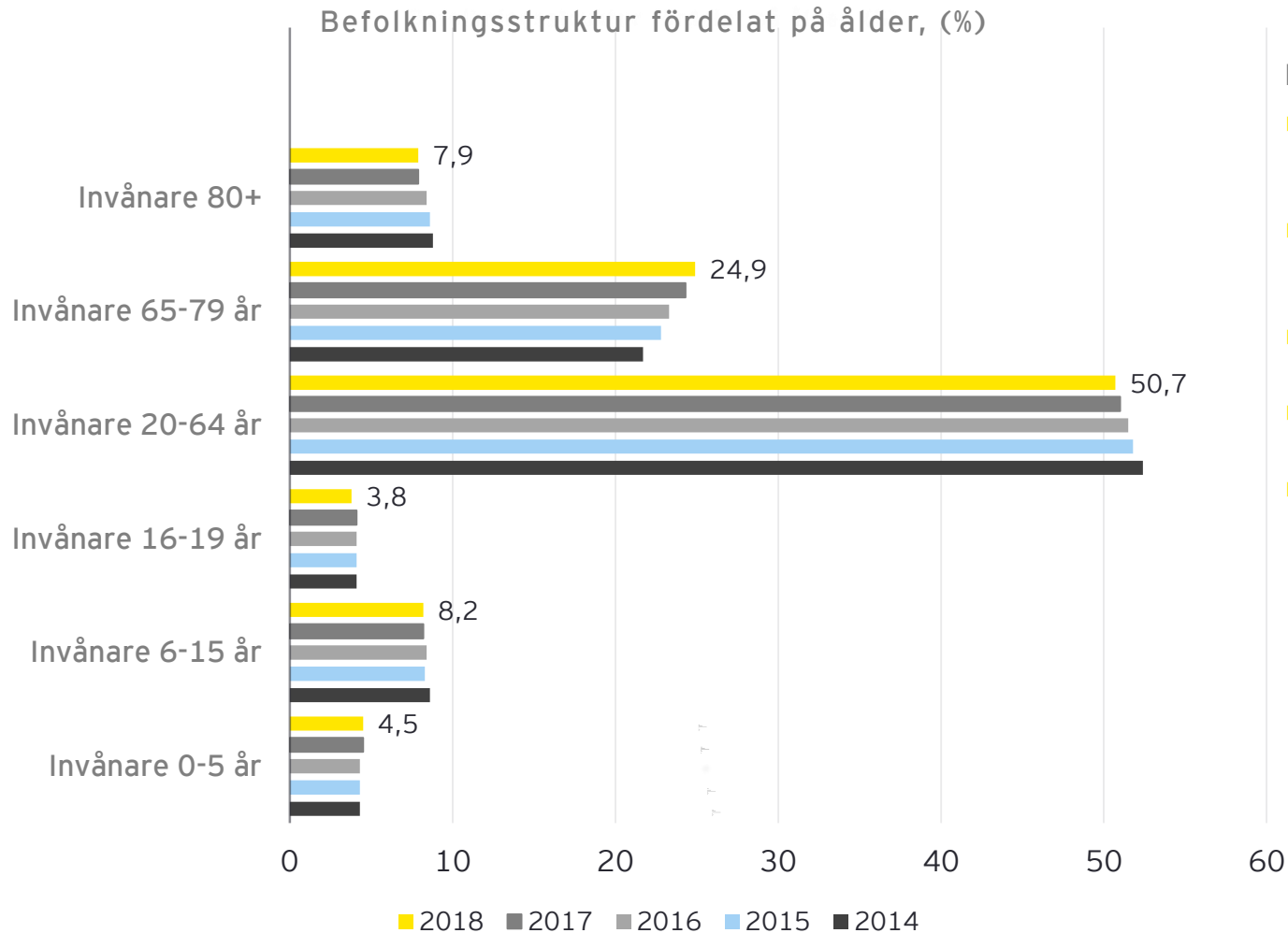
— Döda, antal

— Födda, antal

— Inflyttade till kommunen, antal

— Utflyttade från kommunen, antal

Befolkningsstruktur fördelat på ålder, 2013-2018

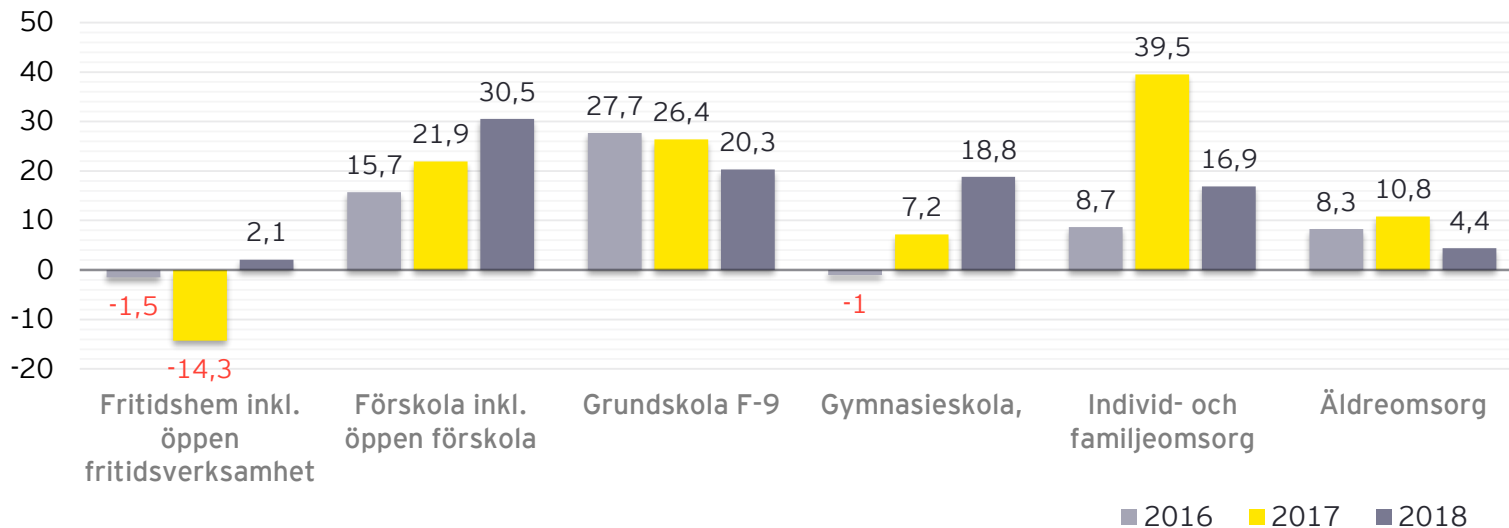

Kommentar till diagrammet

- ▶ Åldersgruppen 0-5 och 6-15 år är i stort oförändrad.
- ▶ Åldersgruppen 16-19 år har minskat marginellt sedan 2014.
- ▶ Åldersgruppen 20-64 år har minskat.
- ▶ Åldersgruppen 65-79 år har ökat sedan 2014.
- ▶ Åldersgruppen 80+ har minskat marginellt sedan 2014.

Sotenäs kommun

Nettokostnadsavvikelse* (%) 2016-2018

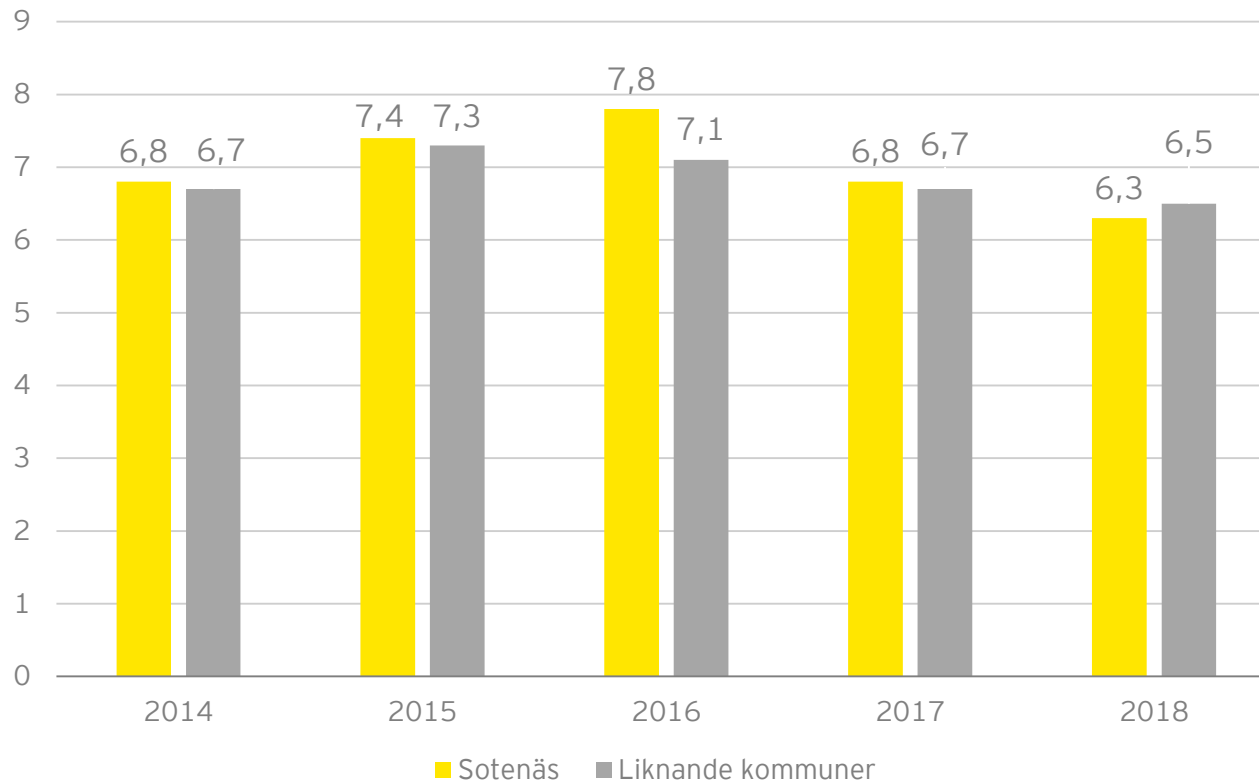
► Nettokostnadsavvikelsen för:

- Fritidshem inkl. öppen förskola var 2018 högre än referenskostnaden.
- Förskola inkl. öppen förskola var 2018 högre än referenskostnaden.
- Grundskola inkl. förskoleklass var 2018 högre än referenskostnaden.
- Gymnasieskola var 2018 högre än referenskostnaden.
- Individ- och familjeomsorg var 2018 högre än referenskostnaden.
- Äldreomsorg var 2018 högre än referenskostnaden.

* Nettokostnadsavvikelsen jämför nettokostnaden med referenskostnaden (statistiskt förväntad kostnad). Resultat över 0 indikerar ett högt kostnadsläge på grund av hög ambitionsnivå och/eller låg effektivitet.

Sjukfrånvaro för kommunalt anställda, jämfört med liknande kommuner 2014-2018

Sjukfrånvaro kommunalt anställda totalt, (%) jämfört med liknande kommuner 2014-2018

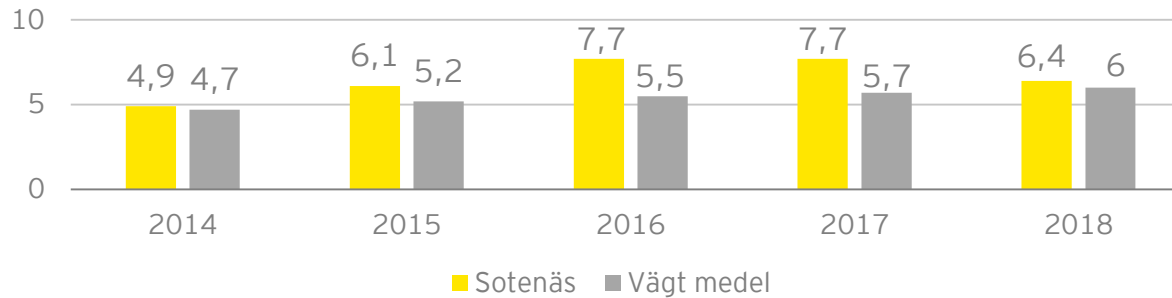

Kommentar till diagrammet:

- ▶ Sjukfrånvaron bland kommunalt anställda låg mellan 2014-2017 över snittet för liknande kommuner men har för 2018 minskat.

Sjukfrånvaro för kommunalt anställda per åldersgrupper, 2014-2018

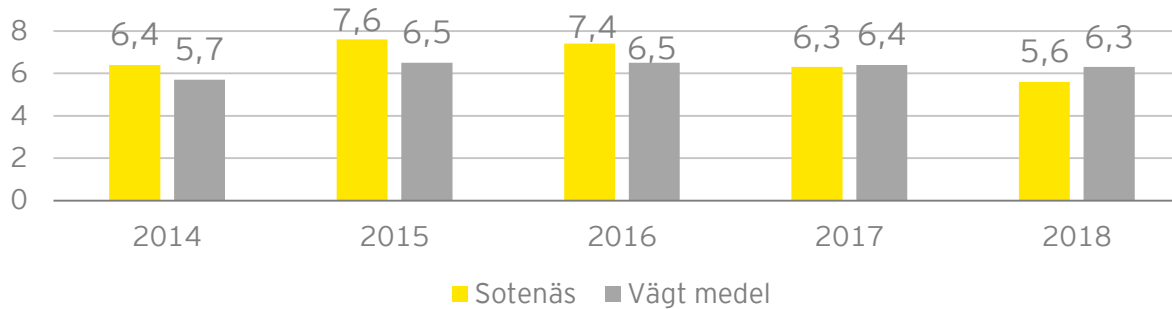
Sjukfrånvaro för kommunalt anställda under 30 år, (%)

Kommentar till diagrammet:

- ▶ Sjukfrånvaro bland kommunalt anställda under 30 år ökade 2014-2017 och har sedan 2014 årligen legat över riksnivån.

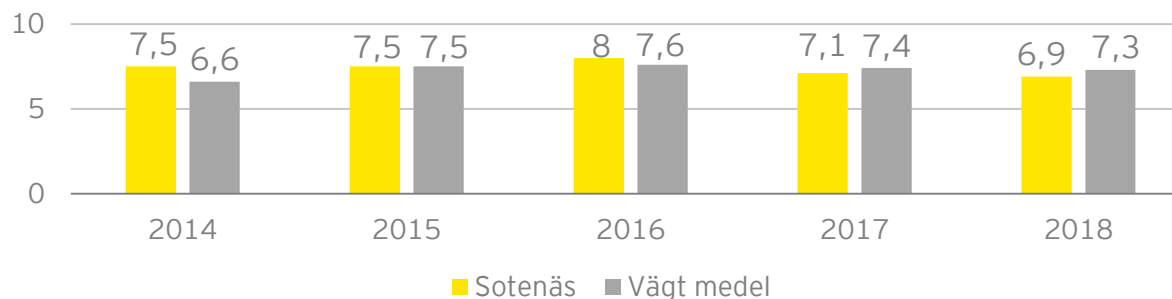
Sjukfrånvaro för kommunalt anställda 30-49 år, (%)

Kommentar till diagrammet:

- ▶ Sjukfrånvaron bland kommunalt anställda 30-49 år har årligen minskat sedan 2015.

Sjukfrånvaro för kommunalt anställda över 49 år, (%)

Kommentar till diagrammet:

- ▶ Sjukfrånvaron bland kommunalt anställda över 49 år ökade mellan 2014-2016 och har därefter minskat mellan 2017 och 2018.

Byggnadsnämnden

Väsentliga verksamheter

- ▶ Planarbete enligt PBL.
- ▶ Prövning/dispens och tillsyn/kontroll enligt lag (1998:814).
- ▶ Gaturenhållning, skylthållning samt trafikfrågor enligt lag (1978:234).
- ▶ Beslut om adresser och lägenhetsnummer.
- ▶ GIS-tjänster samt energi- och klimatrådgivning.

Statistik

- ▶ Inget aktuellt.

SKR:s omvärldsanalys och rikspolitik

- ▶ I en enkät från SKR 2019 uppger ekonomichefer i kommuner att det kommer behöva genomföras stora investeringar inom infrastruktur, vatten och avlopp, bostäder, skolor och förskolor fram till 2021.
- ▶ SKR förutspår att bostadsinvesteringar fortsätter att minska över landet under 2020. Många av kommunerna investerar dock fram till 2022 genom att bygga äldreboende, förskolor och bostäder.

Lagar och förordningar

- ▶ Från och med 1 januari 2019 gäller genom ändring av plan- och bygglagen kortare tidsfrist för handläggning. Tidsfrist börjas så snart ansökan är komplett.
- ▶ Plan- och bygglagen reviderades 1 juli 2019 vilket innebar att det varken krävs bygglov eller anmälan för att uppföra en altan vid ett en- eller tvåbostadshus.
- ▶ Den 1 januari 2020 blev barnkonventionen svensk lag. Barnens rättigheter ska beaktas av domstolar, rättstillämpare och andra som gör bedömningar i beslutsprocesser och mål rörande barn.

Identifierade utmaningar och större händelser

Organisation

- ▶ Internkontrollplanen för 2019 saknar kontrollansvarig för att kontrollera arbetsmiljölagen. Det saknas vidare riskbedömning för två moment (IK-plan 2019).
- ▶ Planerad modernisering av verksamhet genom digitalisering och e-tjänster (Bokslutsrapport 2019).
- ▶ Förvaltningen arbetar med en kommunanpassad högskoleutbildning via Högskolan Väst (Bokslutsrapport 2019).
- ▶ Begränsade resurser på planheten (Bokslutsrapport 2019).

Byggnadsnämnden

Identifierade utmaningar och större händelser (forts.)

Personal

- ▶ Rapportering av arbetsskador och tillbud riskerar att utebli (Skriftligt svar till revisionen 2019).
- ▶ Enligt nämnden finns en risk att personer med återanställningsrätt inte erbjuds återanställning vid rekrytering (Skriftligt svar till revisionen 2019).
- ▶ Nämnden upplever hög arbetsbelastning för tillsyn (GG 2019).
- ▶ På sikt behöver all personal kompetensutvecklas i digitala lösningar (Personalförsörjningsplan 2019).

Ekonomi

- ▶ Uteblivna ansökningar för statsbidrag är en risk (Skriftligt svar till revisionen 2019).
- ▶ Nämnden ska minska nettokostnader med 2 procent jämfört med 2019 (Budget 2020).

Reflektioner/granskningsområden

- ▶ Bostads- och lokalförsörjning beaktat kommande infrastrukturutmaningar.
- ▶ Arbetet med att hantera de nya kraven avseende när tidsfristen påbörjas för handläggning av bygglov.
- ▶ Kommunens arbete utifrån barnkonventionen.
- ▶ Digitaliseringsarbete för att hantera ökade krav på effektivisering.
- ▶ Arbetsmiljöarbete beaktat hög arbetsbelastning och risk avseende rapportering av arbetsskador och tillbud.
- ▶ Arbetet med att säkerställa att återanställningsberättigade erbjuds återanställning vid rekrytering.

Miljönämnden i mellersta Bohuslän

Väsentliga verksamheter

- ▶ Tillsyn och prövning inom miljöskydd, hälsoskydd, livsmedelskontroll.
- ▶ Miljöövervakning.
- ▶ Information-, råd- och remisstjänster.
- ▶ Leda och samordna verksamhet inom miljöområdet.
- ▶ Utveckling och uppföljning av miljöarbete

Statistik (statistikbild s 24)

- ▶ Sotenäs har en högre kostnad (kr/inv.) vad gäller miljö- och hälsoskydd samt myndighetsutövning inom området jämfört med rikssnittet i landet.

SKR:s omvärldsanalys och rikspolitik

- ▶ Inget aktuellt.

Lagar och förordningar

- ▶ Den 1 januari 2020 blev barnkonventionen svensk lag. Barnens rättigheter ska beaktas av domstolar, rättstillämpare och andra som gör bedömningar i beslutsprocesser och mål rörande barn.

Identifierade utmaningar och större händelser

Ekonomi

- ▶ Tillsynsavgifter har varit lägre än budgeterat, främst inom miljöskydd (Bokslutsrapport december 2019).

Identifierade utmaningar och större händelser (forts.)

Organisation

- ▶ Digitaliseringsarbetet behöver fortsatt utvecklas med arbetssätt och struktur (GG 2019).
- ▶ Nämndens internkontrollplan saknar riskbedömning för tre kontrollområden (GG 2019).

Personal

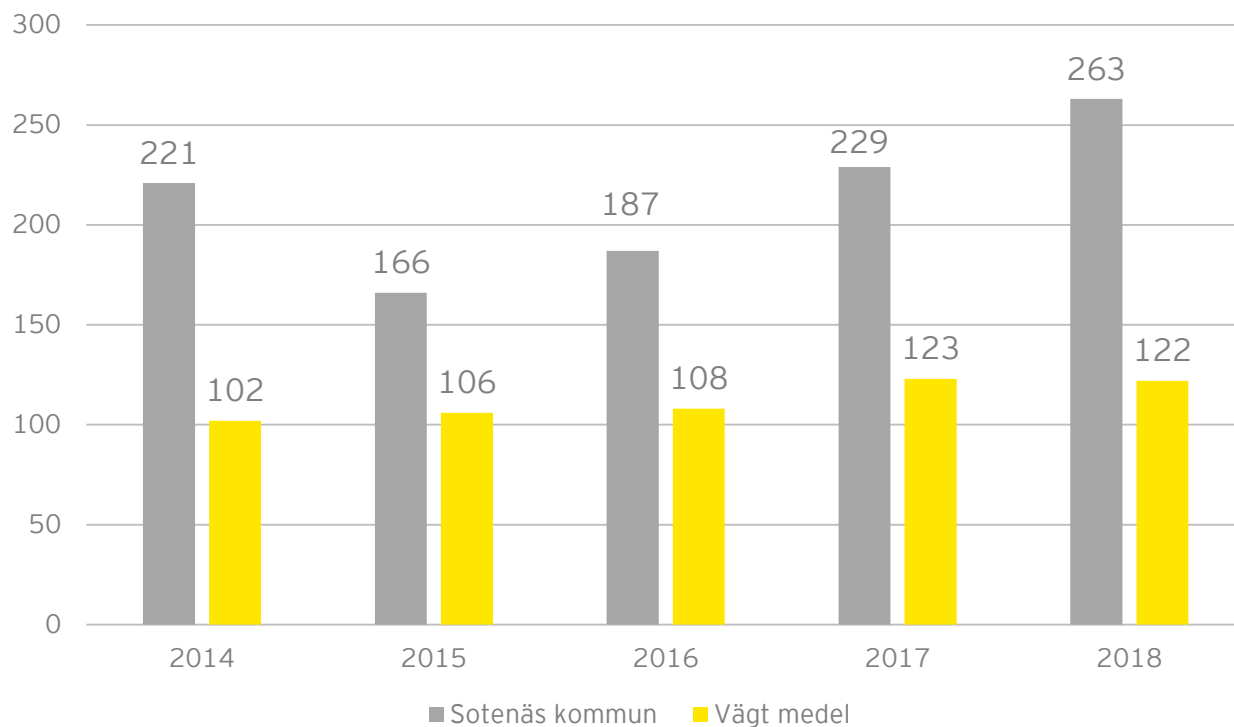
- ▶ Brist på tjänstepersoner inom tillsynsarbetet (GG 2019).
- ▶ Lägre personalstyrka än planerat inom enheten (Bokslutsrapport december 2019).
- ▶ Personalstyrka inom livsmedelskontroll har en låg medelålder vilket medför sårbarhet vid eventuell föräldraledighet eller personalomsättning (GG 2019).
- ▶ Arbete pågår för att minska sjuktalen (Budget 2020).

Reflektioner/granskningsområden

- ▶ Orsak till högre kostnad för miljö- och hälsoskydd.
- ▶ Kommunens arbete utifrån barnkonventionen.
- ▶ Arbete med att säkerställa en korrekt tillsynsavgift.
- ▶ Utveckling av digitaliseringsarbetet.
- ▶ Arbetet med att stärka riskanalys.
- ▶ Arbetsmiljöarbete beaktat hög sjukfrånvaro.
- ▶ Kompetensförsörjning beaktat brist på personal.

Nettokostnad miljö- och hälsoskydd, myndighetsutövning, kr/inv, 2013-2018

Nettokostnad för miljö- och hälsoskydd, myndighetsutövning
(kr/inv.)

Kommentar till diagrammet:

- Kostnaden (kr/inv.) för miljö- och hälsoskydd och myndighetsutövning är högre i Sotenäs jämfört med riksnittet.

Omsorgsnämnden

Väsentliga verksamheter

- ▶ Vård och omsorg om äldre och funktionshindrade.
- ▶ Individ och familjeomsorg.
- ▶ Ensamkommande barn och ungdomar.

Statistik (statistikbilder sida 18, 27-29)

- ▶ Nettokostnadsavvikelsen för individ- och familjeomsorg samt äldreomsorg var 2018 högre än den statistiskt förväntade kostnaden.
- ▶ Sotenäs tillhör de 25 % sämsta kommunerna när brukare inom äldreomsorg själva bedömt exempelvis information om förändring, personal kommer på avtalad tid, bemötande, förtroende och trygghet.
- ▶ Sotenäs tillhör de 25 % sämsta kommunerna när brukare inom individ och familjeomsorg själva bedömt exempelvis tydlig information, påverka hjälp och helhetssynen på missbruksvården.
- ▶ Sotenäs tillhör de 25 % sämsta kommunerna när brukare inom LSS själva bedömt exempelvis trivsel på verksamheten.

SKR:s omvärldsanalys och rikspolitik

- ▶ Stora kostnadsökningar förväntas uppstå inom individ- och familjeomsorgen, hemtjänst, ekonomiskt bistånd och särskilt boende.
 - ▶ Inom dessa verksamheter räknar mer än hälften av alla kommunerna inte med att nå budgetmålen 2019.

Lagar och förordningar

- ▶ Den 1 januari 2020 blev barnkonventionen svensk lag. Barnens rättigheter ska beaktas av domstolar, rättstillämpare och andra som gör bedömningar i beslutsprocesser och mål rörande barn.

Identifierade utmaningar och större händelser

Ekonomi

- ▶ Budget i balans bedöms vara en utmaning (Skriftligt svar till revisionen 2019).
- ▶ Nämnden prognostiserar budgetunderskott för 2019 (DÅ 2019).
- ▶ Nämnden har som mål att minska nettokostnaderna med 2.6 mnkr under 2020 (Budget 2020).
- ▶ Behov av köpta platser för personer med komplexa behov har ökat (Budget 2020).

Organisation

- ▶ Digitaliseringsarbete och förändring av traditionellt arbetssätt pågår (DÅ 2019).
- ▶ Ökat vård- och bemanningsbehov (DÅ 2019).
- ▶ Bristande dokumentation enligt hälso- och sjukvårdslagen kan ge risk för liv och hälsa (Skriftligt svar till revisionen 2019).
- ▶ Med ny förvaltningsledning saknas kunskap om verksamhetens historiska resultat (Skriftligt svar till revisionen 2019).
- ▶ Medarbetarnätverk skall startas upp 2020 för förbättrad arbetsmiljö (GG 2019).

Omsorgsnämnden (forts.)

Identifierade utmaningar och större händelser (forts.)

Personal

- ▶ Svårighet att rekrytera sjuksköterskor, undersköterskor, socionomer och lärare (Skriftligt svar till revisionen 2019).
- ▶ Stort vikariebehov under sommartid (GG 2019).
- ▶ Dialog mellan enhetschef och skyddsombud behöver stärkas för att säkerställa en god arbetsmiljö (Skriftligt svar till revisionen 2019).
- ▶ Arbete pågår bland enhetschefer för att stärka ledarskap och höja kompetensen (Skriftligt svar till revisionen 2019).

Reflektioner/Granskningsområden

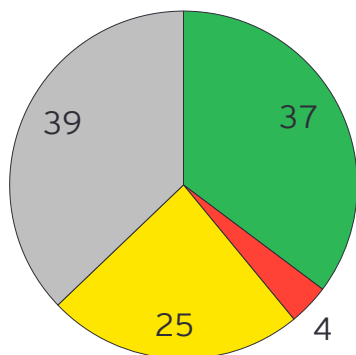
- ▶ Kommunens arbete utifrån barnkonventionen.
- ▶ Nämndens arbete med att minska kostnader och möta ett ökat samt mer komplext vårdbehov.
- ▶ Åtgärder för att öka kvalitet utifrån genomförda brukarundersökningar i äldreomsorg, LSS samt individ- och familjeomsorg.
- ▶ Kompetensförsörjning beaktat svårigheter med rekrytering.
- ▶ Arbetsmiljöarbete beaktat nytt arbetssätt med medarbetsnätverk samt behov av stärkt dialog mellan enhetschef och skyddsombud.

Äldreomsorg

Kvalitet och resultat jämfört med riket, (105 nyckeltal)

Nyckeltal per kategori (grön, gul, röd) antal, 2019*

■ Grön ■ Röd ■ Gul ■ Grå

- ▶ **Rött** visar andel nyckeltal där Sotenäs kommun tillhör de 25 % sämsta kommunerna
- ▶ **Grönt** visar andel nyckeltal där Sotenäs kommun tillhör de 25 % bästa kommunerna
- ▶ **Gult** visar andel nyckeltal där Sotenäs kommun tillhör de 50 % mittersta kommunerna
- ▶ Grått visar nyckeltal där data alternativt jämförelse saknas för det aktuella året

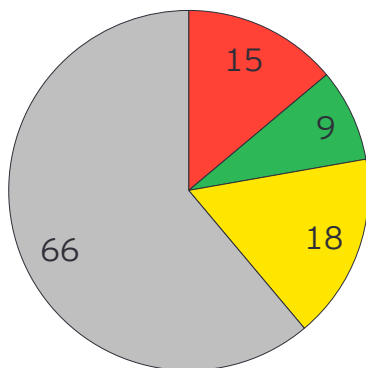
Nyckeltal - kvalitet och resultat (röda resultat)*	2016	2017	2018	2019
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - information om förändringar, andel (%)	60	63	60	56
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - personalen kommer på avtalad tid, andel (%)	87	81	88	79
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - bemötande, förtroende och trygghet, andel (%)	41	39	34	35
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - besväras av ensamhet kommun, andel (%)	56	63	59	58
Nettokostnad äldreomsorg, kr/inv	17785	17800	17236	
Nettokostnad särskilt boende äldreomsorg, kr/inv	10060	10025	9855	
Nettokostnad ordinärt boende äldreomsorg, kr/inv	7726	7775	7381	
Nettokostnad hemtjänst äldreomsorg, kr/inv	7001	6726	6158	
Nettokostnad ordinärt boende äldreomsorg övrigt, kr/inv.	0	311	504	
Kostnad ordinärt boende äldreomsorg övrigt, kr/inv 65+	0	965	1541	
Kostnad ordinärt boende äldreomsorg övrigt, kr/inv 80+	0	3937	6414	
Heltidsarbetande månadsavlönade inom omsorg om äldre och personer med funktionsnedsättning, andel (%)	43	34	33	

Individ- och familjeomsorg

Kvalitet och resultat jämfört med riket, (108 nyckeltal)

Nyckeltal per kategori (grön, gul, röd) antal, 2019

■ Röd ■ Grön ■ Gul ■ Grå

- ▶ **Rött** visar andel nyckeltal där Sotenäs kommun tillhör de 25 % sämsta kommunerna
- ▶ **Grönt** visar andel nyckeltal där Sotenäs kommun tillhör de 25 % bästa kommunerna
- ▶ **Gult** visar andel nyckeltal där Sotenäs kommun tillhör de 50 % mittersta kommunerna
- ▶ Grått visar nyckeltal där data alternativt jämförelse saknas för det aktuella året

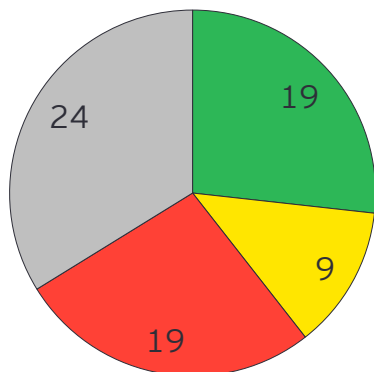
Nyckeltal - kvalitet och resultat (röda resultat)*	2017	2018	2019
Brukarbedömning barn- och ungdomsvård IFO ensamkommande - helhetssyn, andel (%)			67
Brukarbedömning barn- och ungdomsvård IFO - tydlig information, andel (%)			80
Brukarbedömning barn- och ungdomsvård IFO ensamkommande - få kontakt, andel (%)			88
Brukarbedömning barn- och ungdomsvård IFO ensamkommande - tydlig information, andel (%)			75
Brukarbedömning barn- och ungdomsvård IFO ensamkommande - visar förståelse, andel (%)			60
Brukarbedömning barn- och ungdomsvård IFO ensamkommande - inflytande, andel (%)			60
Brukarbedömning barn- och ungdomsvård IFO ensamkommande - påverka hjälp, andel (%)			40
Brukarbedömning missbruksvård IFO - helhetssyn, andel (%)			71
Brukarbedömning missbruksvård IFO - tydlig information, andel (%)			83
Brukarbedömning missbruksvård IFO - visar förståelse, andel (%)			71
Brukarbedömning missbruksvård IFO - påverka hjälp, andel (%)			50
Brukarbedömning missbruksvård IFO - förbättrad situation, andel (%)			80
Brukarbedömning individ- och familjeomsorg totalt - helhetssyn, andel (%)			78
Brukarbedömning individ- och familjeomsorg totalt - tydlig information, andel (%)			85
Brukarbedömning individ- och familjeomsorg totalt - visar förståelse, andel (%)			79

LSS

Kvalitet och resultat jämfört med riket, (71 nyckeltal)

Nyckeltal per kategori (grön, gul, röd) antal, 2018*

■ Grön ■ Gul ■ Röd ■ Grå

- ▶ **Rött** visar andel nyckeltal där Sotenäs kommun tillhör de 25 % sämsta kommunerna
- ▶ **Grönt** visar andel nyckeltal där Sotenäs kommun tillhör de 25 % bästa kommunerna
- ▶ **Gult** visar andel nyckeltal där Sotenäs kommun tillhör de 50 % mittersta kommunerna
- ▶ Grått visar nyckeltal där data alternativt jämförelse saknas för det aktuella året

Nyckeltal - kvalitet och resultat (röda resultat)	2016	2017	2018	2019
Deltagit i daglig verksamhet LSS och fått arbete på den reguljära arbetsmarknaden, (Ja=1, Nej=0)				0
Deltagit i daglig verksamhet LSS och fått skyddat arbete, (Ja=1, Nej=0)				0
Erbjuder Bostad först till hemlösa personer med missbruk eller beroende och/eller psykisk sjukdom, (Ja=1, Nej=0)				0
Brukarbedömning sysselsättning SoL - Brukaren trivs på verksamheten, andel (%)	87	92	-	73
Brukarbedömning sysselsättning SoL - Brukaren trivs på verksamheten, andel (%)	0	0	0	0
Deltagit i daglig verksamhet socialpsykiatri och fått arbete på den reguljära arbetsmarknaden, (Ja=1, Nej=0)	0	0	0	0
Deltagit i daglig verksamhet socialpsykiatri och fått skyddat arbete, (Ja=1, Nej=0)	0	0	0	0
Kostnad funktionsnedsättning för personer 0-64 år enligt SoL, kr/inv.	1990	2365	2615	
Kostnad funktionsnedsättning insatser i ordinärt boende enl. SoL, kr/inv.	1297	1412	1656	
Kostnad hemtjänst i ordinärt boende för personer med funktionsnedsättning, kr/inv.	533	522	537	
Kostnad boendestöd för personer med funktionsnedsättning enligt SoL, kr/inv.	522	433	454	
Kostnad dagverksamhet för personer med funktionsnedsättning enligt SoL, kr/inv.	123	301	406	
Kostnad funktionsnedsättning särskilt boende enl SoL 0-64 år, kr/inv.	655	933	945	

Utbildningsnämnden

Väsentliga verksamheter

- ▶ För- och grundskola.
- ▶ Fritidshem och fritidsgårdar.
- ▶ Grundsär- och gymnasiesärskola.
- ▶ Gymnasieskola.
- ▶ Vuxenutbildning.

Statistik (statistikbilder sida 32)

- ▶ Sotenäs tillhör de 25 % sämsta kommunerna vad gäller:
 - ▶ Elever i åk 6 och 9 med lägst betyg E i matematik.
 - ▶ Elever i åk 3 som deltagit i alla delprov som klarat alla delprov för ämnesprovet i matematik.
- ▶ Nettokostnadsavvikelsen för förskolan, fritidshem, grundskolan och gymnasieskolan var 2018 högre än den statistiskt förväntade kostnaden.

SKR:s omvärldsanalys och rikspolitik

- ▶ SKR prognostiserar kostnadsökningar inom området barn och unga inom alla verksamheter om kostnaderna skulle följa demografin.

Lagar och förordningar

- ▶ Den 1 juli 2019 trädde en ny förordning om läroplan för förskolan i kraft. Läroplanen tydliggör ett barnrättsperspektiv utifrån FN:s konvention om barnens rättigheter. Språkinläring, jämställdhet och hållbar utveckling är några områden som lyfts fram i läroplanen.
- ▶ Den 1 juli 2019 träder en ändring av skollagen i kraft som avser garanti för tidiga stödsatser för elever i förskoleklass och i lågstadiet som ger indikationer på att inte klara kunskapskraven i svenska och matematik.
- ▶ Den 1 januari 2020 blev barnkonventionen svensk lag. Barnens rättigheter ska beaktas av domstolar, rättstillämpare och andra som gör bedömningar i beslutsprocesser och mål rörande barn.

Identifierade utmaningar och större händelser

Ekonomi

- ▶ Nämndens budget minskar med 5.5 mnkr 2020. För 2021 -5.9mnkr och 2022 -3.4 mnkr (Budget 2020).
- ▶ Verksamheterna för grundskola och vuxenutbildning har minskad budgettram samtidigt som förskolan utökats med nya avdelningar (Skriftligt svar till revisionen 2019).

Utbildningsnämnden (forts.)

Identifierade utmaningar och större händelser (forts.)

Organisation

- ▶ Målarbetet har förändrats under 2019 för att tydligare möta KF:s mål. Fokus på hållbarhet och långsiktighet (Skriftligt svar till revisionen 2019).
- ▶ Förändring av skolans organisation och antalet skolor pågår fortsatt (GG 2019).
- ▶ Kontrollområde *representation och gåvor* saknar risk- och väsentlighetsbedömning (IK-plan 2019).

Personal

- ▶ Förändrad organisation för att anpassa till minskad budget (DÅ 2019).
 - ▶ Under 2020 kommer verksamheten ha fler barn per lärare/förskollärare (Budget 2020).
- ▶ Kulturskolans undervisning är försenad till följd av vakant dramalärare (DÅ 2019).
- ▶ Utbildningsförvaltningen bedöms ha stor pensionsavgång under perioden 2019-2022. 17 medarbetare når åldern 65 eller äldre 2022 (DÅ 2019).

Reflektioner/granskningsområden

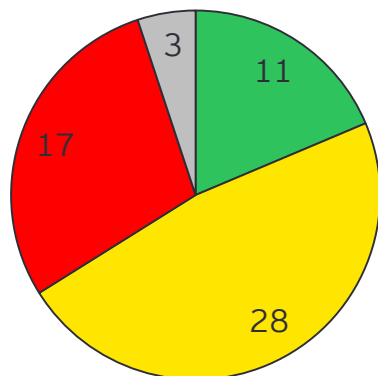
- ▶ Kommunens arbete utifrån barnkonventionen.
- ▶ Arbetet utifrån de nya kraven i skollagen om läsa-skriva-räkna garanti.
- ▶ Följa hur skolan arbetar med att höja kunskapsresultat, särskilt inom matematik.
- ▶ Ekonomistyrning inom skolan beaktat minskad budgetram.
- ▶ Följa arbetet med ny skolorganisation samt förändrad bemanning med färre lärare per barn.
- ▶ Kompetensförsörjning och arbete med att säkerställa andelen behöriga lärare.

Grundskola

Kvalitet, resultat och resurser jämfört med riket (kommunal grundskola, 59 nyckeltal)

Nyckeltal per kategori (grön, gul, röd) antal, 2018*

■ Grön ■ Gul ■ Röd ■ Grå

- ▶ **Rött** visar andel nyckeltal där Sotenäs kommun tillhör de 25 % sämsta kommunerna
- ▶ **Grönt** visar andel nyckeltal där Sotenäs kommun tillhör de 25 % bästa kommunerna
- ▶ **Gult** visar andel nyckeltal där Sotenäs kommun tillhör de 50 % mittersta kommunerna
- ▶ Grått visar nyckeltal där data alternativt jämförelse saknas för det aktuella året

Nyckeltal - kvalitet och resultat (röda resultat)**	2016	2017	2018	2019
Elever i åk 9 med lägst betyget E i svenska, kommunala skolor, andel (%)	95.5	96	88.6	91.8
Elever i åk 6 med lägst betyget E i svenska, kommunala skolor, andel (%)	100	95	93.1	87.5
Elever i åk 3 som deltagit i alla delprov som klarat alla delprov för ämnesprovet i matematik, kommunala skolor, andel (%)	82	75	100	54
Elever i åk 5: Skolarbetet gör mig så nyfiken att jag får lust att lära mig mer, positiva svar, andel (%)*	86.3		66.2	
Elever i åk 5: Jag vet vem på skolan jag kan prata med om någon har varit elak mot en elev, positiva svar, andel (%)*	89		80,9	
Elever i åk 9: Jag vet vem på skolan jag kan prata med om någon har varit elak mot en elev, positiva svar, andel (%)*	81,7		64,2	
Elever i åk 9: Jag känner mig trygg i skolan, positiva svar, andel (%)*	90.2		72.8	

*Tabellen visar ett urval av relevanta nyckeltal och inte alla nyckeltal som visualiseras i cirkeldiagrammet.

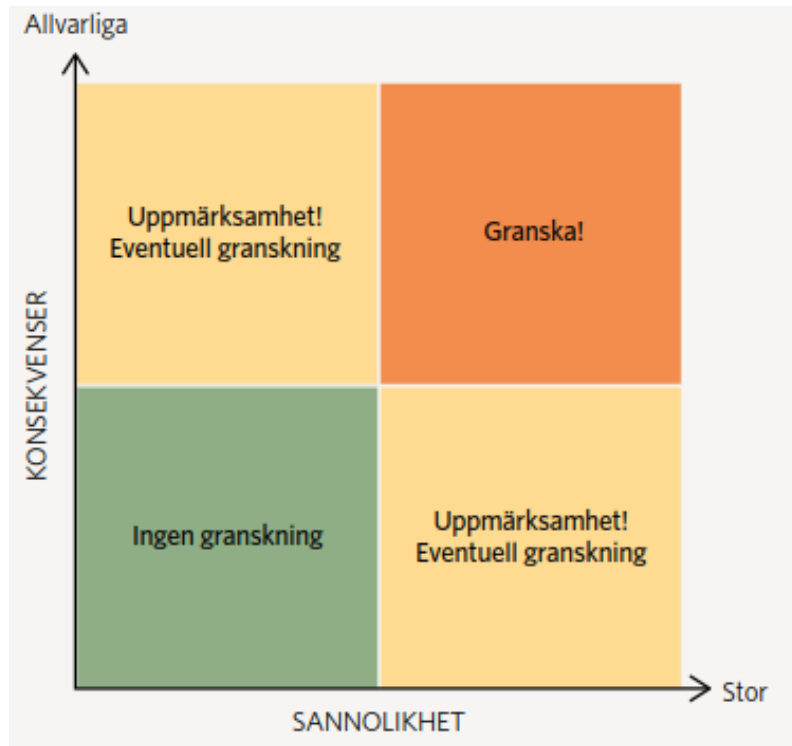
Riskbedömning

The better the question. The better the answer.
The better the world works.

Riskbedömning och åtgärder

Riskbedömning

Åtgärder

- ▶ **Grundläggande granskning** (t.ex. nämnddialoger, protokollsgranskning, måluppföljning, möten och annan kommunikation med verksamhet)
- ▶ **Förstudie** (kartläggande i syfte att identifiera behov av fördjupning)
- ▶ **Fördjupad granskning**

Figur: Matris för bedömning, SKR

Riskbedömning och åtgärder

Risk/granskningsområde	Sammanvägd bedömning av sannolikhet och konsekvens (grönt, gult, rött)	Förslag på granskningsåtgärd
Kommunstyrelsen		
Åtgärder för att anpassa verksamheterna mot bakgrund av förändringar i befolkningsstruktur.		
Kommunens arbete med VA-underhåll.		
Kommunens arbete utifrån barnkonventionen.		
Ekonomistyrning beaktat höga nettokostnadsavvikelser inom samtliga verksamheter.		
Arbete med krisberedskap och säkerhetsskydd utifrån nya lagkrav.		
Finansiella mål och uppföljning för god ekonomisk hushållning för bolagen saknas.		
Arbete utifrån kommunens nya styrmodell.		
Arbetet med strategisk kompetensförsörjning beaktat kommande pensionsavgångar och personalomsättning.		
Arbetsmiljöarbete beaktat mål om attraktiv arbetsgivare och hög sjukfrånvaro samt hög personalomsättning.		

Riskbedömning och åtgärder

Risk/granskningsområde	Sammanvägd bedömning av sannolikhet och konsekvens (grönt, gult, rött)	Förslag på granskningsåtgärd
Byggnadsnämnden		
Bostads- och lokalförsörjning beaktat kommande infrastrukturutmaningar.		
Arbetet med att hantera de nya kraven avseende när tidsfristen påbörjas för handläggning av bygglov.		
Kommunens arbete utifrån barnkonventionen.		
Digitaliseringsarbete för att hantera ökade krav på effektivisering.		
Arbetsmiljöarbete beaktat hög arbetsbelastning och risk avseende rapportering av arbetsskador och tillbud.		
Arbetet med att säkerställa att återanställningsberättigade erbjuds återanställning vid rekrytering.		

Riskbedömning och åtgärder

Risk/granskningsområde	Sammanvägd bedömning av sannolikhet och konsekvens (grönt, gult, rött)	Förslag på granskningsåtgärd
Miljönämnden i mellersta Bohuslän		
Orsak till högre kostnad för miljö- och hälsoskydd.		
Kommunens arbete utifrån barnkonventionen.		
Arbete med att säkerställa en korrekt tillsynsavgift.		
Utveckling av digitaliseringsarbetet.		
Arbetet med att stärka riskanalys.		
Arbetsmiljöarbete beaktat hög sjukfrånvaro.		
Kompetensförsörjning beaktat brist på personal.		

Riskbedömning och åtgärder

Risk/granskningsområde	Sammanvägd bedömning av sannolikhet och konsekvens (grönt, gult, rött)	Förslag på granskningsåtgärd
Omsorgsnämnden		
Kommunens arbete utifrån barnkonventionen.		
Nämndens arbete med att minska kostnader och möta ett ökat samt mer komplext vårdbehov.		
Åtgärder för att öka kvalitét utifrån genomförda brukarundersökningar i äldreomsorg, LSS samt individ- och familjeomsorg.		
Kompetensförsörjning beaktat svårigheter med rekrytering.		
Arbetsmiljöarbete beaktat nytt arbetssätt med medarbetsnätverk samt behov av stärkt dialog mellan enhetschef och skyddsombud.		

Riskbedömning och åtgärder

Risk/granskningsområde	Sammanvägd bedömning av sannolikhet och konsekvens (grönt, gult, rött)	Förslag på granskningsåtgärd
Utbildningsnämnden		
Kommunens arbete utifrån barnkonventionen.		
Arbetet utifrån de nya kraven i skollagen om läsa-skriva-räkna garanti.		
Följa hur skolan arbetar med att höja kunskapsresultat, särskilt inom matematik.		
Ekonomistyrning inom skolan beaktat minskad budgetram.		
Följa arbetet med ny skolorganisation samt förändrad bemanning med färre lärare per barn.		
Kompetensförsörjning och arbete med att säkerställa andelen behöriga lärare.		

Bilaga 1:
Kommunfullmäktiges riktade
uppdrag 2019-2022

The better the question. The better the answer.
The better the world works.

Verksamhetsstyrning

Finansiella mål och verksamhetsmål

Finansiella mål

- ▶ Resultat i förhållande till skatteintäkter och kommunal utjämning ska under mandatperioden 2019-2022 uppgå till 1,0 procent. Därefter ska det långsiktiga resultatet uppgå till 2 procent av skatteintäkter och kommunal utjämning.
- ▶ Nettoinvesteringar ska över en mandatperiod inte överstiga summan av årens avskrivningar och årens resultat, därtill kan investeringar för särskilda satsningar ingå förutsatt att de finansieras med egna medel.
- ▶ Verksamhetens nettokostnader ska minska över tid.

Verksamhetsmål

- ▶ Företagare uppfattar Sotenäs som en attraktiv näringslivskommun.
- ▶ Bostadsbyggandet i Sotenäs möter kravet på en hållbar tillväxt.
- ▶ Sotenäs ska främja hållbar utveckling ur socialt, ekonomiskt och miljömässigt perspektiv.
- ▶ Varje individs potential och förmåga tas tillvara så att alla får förutsättningar för goda livsvillkor samt har möjlighet att påverka frågor som rör deras vardag.
- ▶ Sotenäs kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare som skapar goda förutsättningar för att rekrytera, behålla och utveckla personal.

Till varje mål presenteras mått, se sida 20 och framåt i budget 2020

Bilaga 2 - Förändringar i lagstiftning

Viktigare lagar och förordningar årsskiftet 2019/2020

The better the question. The better the answer.
The better the world works.

Aktuella lagförändringar

1. Barnkonventionen blir lag

Lagen innebär att FN:s konvention om barnens rättigheter blir svensk lag. Barnens rättigheter ska beaktas av domstolar, rättstillämpare och andra som gör bedömningar i beslutsprocesser och mål rörande barn. **Ikraft: 2020-01-01**

2. Förordning om statsbidrag till kommuner som bedriver kulturskoleverksamhet

Ny förordning: Förordning (2019:470) om statsbidrag till kommuner som bedriver kulturskoleverksamhet. Statsbidraget ska främja den kommunala kulturskolans möjligheter att utbilda barn och unga i kulturella och konstnärliga uttryckssätt samt att erbjuda fördjupning i undervisningen. Statens kulturråd prövar frågor om statsbidraget. **Ikraft: 2019-06-20**

3. Statsbidrag för fjärrundervisning

Ny förordning: Förordning (2019:518) om statsbidrag för fjärrundervisning
Undervisning som är interaktiv och sker i realtid med hjälp av informations- och kommunikationsteknik kallas fjärrundervisning. Statsbidraget lämnas till huvudmän för skolor för kostnader för utrustning och kompetensutveckling. Syftet är att etablera och utveckla utbildningsformen. **Ikraft: 2019-07-08**

4. Statsbidrag för anställning av lärarassistenter

Ny förordning: Förordning (2019:551) om statsbidrag för anställning av lärarassistenter
Syftet med förordningen är att öka antalet lärarassistenter vid skolenheterna. Lärarassistenter definieras som personal som avlastar lärare i syfte att tillåta lärare att ägna sig i högre utsträckning åt utbildning. **Ikraft: 2019-08-01**

Aktuella lagförändringar (fort.)

5. Statsbidrag för bättre språkutveckling i förskolan

Ny förordning: Förordning (2019:558) om statsbidrag för bättre språkutveckling i förskolan

Statsbidraget är ämnat för insatser som syftar till att öka deltagandet i förskola samt språkutvecklande insatser, särskilt för barn som har ett annat umgängesspråk i hemmet än svenska, och kompetensutveckling av förskolepersonal för detta inom detta område. Syftet är att stärka språkutvecklingen i svenska för dessa barn. **Ikraft: 2019-08-15**

6. Statsbidrag för skolhuvudmän som inrättar karriärsteg för lärare i förskoleklasser och grundskolor i utanförskapsområden SFS 2019:514

Ny förordning: Förordning om ändring i förordningen (2014:145) . Förordningen innebär att förstelärare i utanförskapsområden kommer kunna tjäna 10 000 kronor mer i månaden. Detta är en ökning från 5000 kronor. **Ikraft: 2019-08-01**

7. Lag om tobak och liknande produkter

Ändring: Lag (2018:2088) om tobak och liknande produkter. Rökning förbjuds vid ett flertal offentliga miljöer. Kommunen utövar tillsyn över att denna lag och anslutande föreskrifter följs när det gäller hälsovarningar, produktpresentation och identitets- och säkerhetsmärkning på försäljningsställen, tillhandahållande av elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare på försäljningsställen, marknadsföring när det gäller marknadsföringsåtgärder på eller i anslutning till försäljningsställen, och rökfria miljöer som inte är upplåtta enbart för personal. En kommun får återkalla försäljningstillstånd i vissa fall. **Ikraft: 2019-04-04**

Aktuella lagförändringar (fort.)

8. Säkerhetsskyddslag

Ny lag: Säkerhetsskyddslag (2018:585). En anställning i staten, i en kommun eller i ett landsting som är placerad i säkerhetsklass 1 eller 2 får endast innehas av den som är svensk medborgare. Statliga myndigheter, kommuner och landsting ska vid upphandling av avtal om varor, tjänster eller byggtreprenader se till att det i ett säkerhetsskyddsavtal anges hur kraven på säkerhetsskydd ska tillgodoses av leverantören om det uppkommer säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter i säkerhetsskyddsklassen konfidentiell eller högre eller om upphandlingen ger leverantören tillgång till säkerhetskänsligt verksamhet. Verksamhetsutövaren ska kontrollera att leverantören följer säkerhetsskyddsavtalet. **Ikraft: 2019-04-01**

9. Ny läroplan för förskolan

Ny förordning om läroplan för förskolan. Läroplanen tydliggör ett barnrättsperspektiv utifrån FN:s konvention om barnens rättigheter. Språkinläring, jämställdhet och hållbar utveckling är några områden som lyfts fram i läroplanen. **Ikraft: 2019-07-01**

10. Lag om ändring i skollagen SFS 2018:1098

Ändring: Skollagen (2010:800). Lagändringen medför en rad förändringar i skollagen. Det rör sig bland annat om en läsa-skriva-räkna-garanti som införs, garanti för tidiga stödinsatser för elever i förskoleklass och i lågstadiet som ger indikationer på att inte klara kunskapskraven i svenska och matematik. Skolan blir skyldig att göra uppföljningar av elever som fått extra anpassning i svenska och matematik. Ändringen omfattar även handlingsåtgärder vid upprepade eller längre elevfrånvaro. Förskolechefer ska benämnas rektorer och omfattas av krav på att genomgå befattningsutbildning. **Ikraft: 2019-07-01**

Aktuella lagförändringar (fort.)

11. Förändrad fördelning av anvisningar till kommuner SFS 2919:599

Förordning: Ändring i förordning (2016:40). 7100 nyanlända ska omfattas av anvisningar till kommuner år 2020.

Aktuella uppdrag

1. Uppdrag till MSB att genomföra riktade utbildningsinsatser på informationssäkerhetsområdet till offentlig sektor

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) har fått i uppdrag av regeringen att i samverkan med Sveriges Kommuner och Landsting utbilda kommuner och landsting för att höja nivån på informationssäkerhetsarbetet. Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet senast den 1 mars 2021.

Aktuella propositioner

1. Ändringar i kostnadsutjämningslagen för kommuner och landsting

Lagrådsremissen föreslår ändringar till lagen (2004:773) om kommunalekonomisk utjämningslag. Förslaget syftar till att kostnadsutjämningsystemet mellan kommuner respektive mellan landsting ska skapa likvärdiga ekonomiska förutsättningar. Förändringar genomförs för att systemet ska ta hänsyn till strukturella behovs- och kostnadsskillnader.

Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2020.

Bilaga 3 -
Regeringens budgetproposition
2019/20:1

The better the question. The better the answer.
The better the world works.

Allmän information

- ▶ Under 2020 sänks skatten för personer över 65 år från och med 2020, vilket medför minskade skatteintäkter om 4,5 miljarder kronor. För att kompensera kommuner höjs anslaget för den kommunalekonomiska utjämnningen med drygt 4,06 miljarder kronor.
- ▶ Regeringen bedriver ett långsiktigt arbete för att motverka segregationen och öka jämlikheten genom såväl generella som riktade insatser. För att främja en god utveckling i hela Sverige fortsätter regeringen satsningen i kommuner och områden med socioekonomiska utmaningar. Satsningen uppgår till 500 miljoner kronor 2020, 250 miljoner kronor 2021 och 250 miljoner kronor 2022.
- ▶ De generella statsbidragen ökar med cirka 8 miljarder kronor 2019, vilket delvis beror på kompensationen avseende kommunsektorns minskade skatteintäkter till följd av sänkt skatt för personer över 65 år. De generella statsbidragen fortsätter att öka även 2020 i regeringens prognos.
- ▶ De riktade statsbidragen bedöms sjunka till cirka 16 miljarder kronor 2019. År 2020-2022 bedöms bidragen från migration och jämställdhet minska ytterligare.

Specifika satsningar med bäring på kommunens verksamhet	Summa
Långsiktiga förutsättningar för att utveckla välfärden utifrån lokala behov (2020)	5 miljarder kronor
Minska och motverka segregation på lokal nivå (2020)	410 miljoner kronor till 32 kommuner med socioekonomiska utmaningar, 85 miljoner kronor till kommuner.
Öka resurserna till skolan (2020-2021)	4,9 miljarder kronor år 1, 6,2 miljarder kronor år 2
Satsning på anställa lärarassistenter för att avlasta lärare (2020)	1 miljard kronor
Möjliggöra att så många barn och unga ska kunna ta del av den kommunala kulturskolans verksamhet (2020)	100 miljoner kronor
Fler ska rustas för arbete, bättre integration, en fortsättning av utbyggnaden av kunskapslyftet och en aktiv näringspolitik (2020)	1,3 miljarder kronor
Investeringsstöd för solceller (2019-2020)	500 miljoner kronor år 1, 300 miljoner kronor år 2
Införandet av skattereduktion för boende i vissa geografiska områden (2020)	1,35 miljarder kronor
Statsbidrag till enskild väghållning (2020-2022)	118 miljoner kronor per år
Öka jämställdhet och minska våld och förtryck (2020)	290 miljoner kronor, varav 100 miljoner kronor till kvinno- och tjejjourer och 45 miljoner kronor för arbetet mot hedersrelaterat våld
Insatser för äldre. Medlen riktas mot kommunerna med ett brett mandat för att ge dem möjligheten att genomföra insatser för bättre vård och omsorg (2020)	950 miljoner kronor
Kunskapslyft för högskolan (2020-2021)	Cirka 530 miljoner kronor inklusive studiemedel år 1, 650 miljoner kronor inklusive studiemedel år 2
Klimatomställning av industrisektorn respektive transportsektorn (2020)	600 miljoner kronor
Förstärkning av klimatklivet (2020-2022)	1,6 miljarder kronor år 1, 1,14 miljarder kronor år 2, 1,16 miljarder kronor år 3
Bygga fler hyresrätter och studentbostäder med rimliga hyror (2020)	600 miljoner kronor år 1. Anslagsnivåerna kommer trappas upp till 3 miljarder kronor årligen.

Bilaga 4-
SKR ekonomirapport per oktober
2019

The better the question. The better the answer.
The better the world works.

Sveriges ekonomi: avmattning och lågkonjunktur

SKR prognostiserar att Sverige går in i en mild lågkonjunktur under 2020 och den kommer att fortsätta under 2021. Signalerna blir nu allt tydligare på att konjunkturen mattas av.

- ▶ Sverige har under de senaste åren gynnats av en stark export. Den långa osäkerheten som bland annat Brexit och handelskrig medfört, innebär att vi nu går in i en låg världskonjunktur. Detta drabbar i särskilt hög grad den svenska exportmarknaden.
- ▶ Sverige har trots begynnande lågkonjunktur fortsatt starka finanser. Detta talar för att det borde finnas ett utrymme att ekonomiskt stödja kommuner och regioner i en högre grad än vad som tidigare utlovats.
- ▶ Nerdragningar och åtstramningar på statlig nivå ökar trycket på kommuner och regioner. Två exempel är Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan.
- ▶ Sysselsättningsgraden ökar inte i samma takt som det demografiska trycket. Antalet barn och äldre ökar snabbt under den kommande 10 årsperioden. Antalet i arbetsför ålder ökar inte i samma takt. Kostnaderna för barn, unga och äldre är större än intäkterna från den arbetsföra befolkningen.
- ▶ Regionerna har fortsatt mycket svaga resultat. SKR prognosticerar ytterliga skattehöjningar. Kostnaderna ökar i fortsatt snabb takt inom hälso- och sjukvård.
- ▶ Kommunernas ekonomi förväntas att bli ansträngd. Utmaningarna är störst inom individ och familjeomsorg, hemtjänst, ekonomiskt bistånd och särskilt boende.

Kommunernas ekonomi: utmaningar

Kommunens ekonomiska förutsättningar 2020 är sämre än 2019

- ▶ De senaste årens utveckling, i kombination med vikande skatteunderlag och starkt demografiskt tryck, gör att de närmaste åren kommer att medföra utmaningar för kommunernas ekonomi.
- ▶ 79 procent av kommunernas ekonomichefer anser att de ekonomiska förutsättningarna är mycket eller något sämre 2020 än 2019.
- ▶ Ett nittiototal kommuner beräknas redovisa underskott 2019.

Oroväckande utveckling inom individ- och familjeomsorgen, hemtjänst, ekonomiskt bistånd och särskilt boende

- ▶ Inom dessa verksamheter räknar mer än hälften av alla kommunerna inte med att nå budgetmålen i år. Inom individ- och familjeomsorg exklusive ekonomiskt bistånd uppger 69 procent av kommunerna att de kommer att ha ett underskott på minst 1 procent av budgeten.

Utmaning med digitalisering för kommunerna

- ▶ Det kan vara svårt, särskilt för små kommuner, att tillse kompetens för att genomföra digitalisering samt för att avsätta tid och resurser för förändringsarbete.

Statliga neddragningar ökar trycket på kommunerna

- ▶ Statens neddragning av Arbetsförmedlingen innan det utarbetats något annat alternativ, gör att kommunerna får ta ett allt större ansvar för arbetsmarknadsfrågor.
- ▶ Försäkringskassans striktare tolkningar av personlig assistans och den låga uppräkningsgraden av ersättningen för den statliga personliga assistansen, har gjort att många kommuner får ta över ett allt större kostnadsansvar för personer med olika funktionsnedsättningar.

Riktade statsbidrag försvårar

- ▶ De riktade statsbidragen och olika statliga regleringar försvårar på olika sätt effektiviseringar i kommuner och regioner.

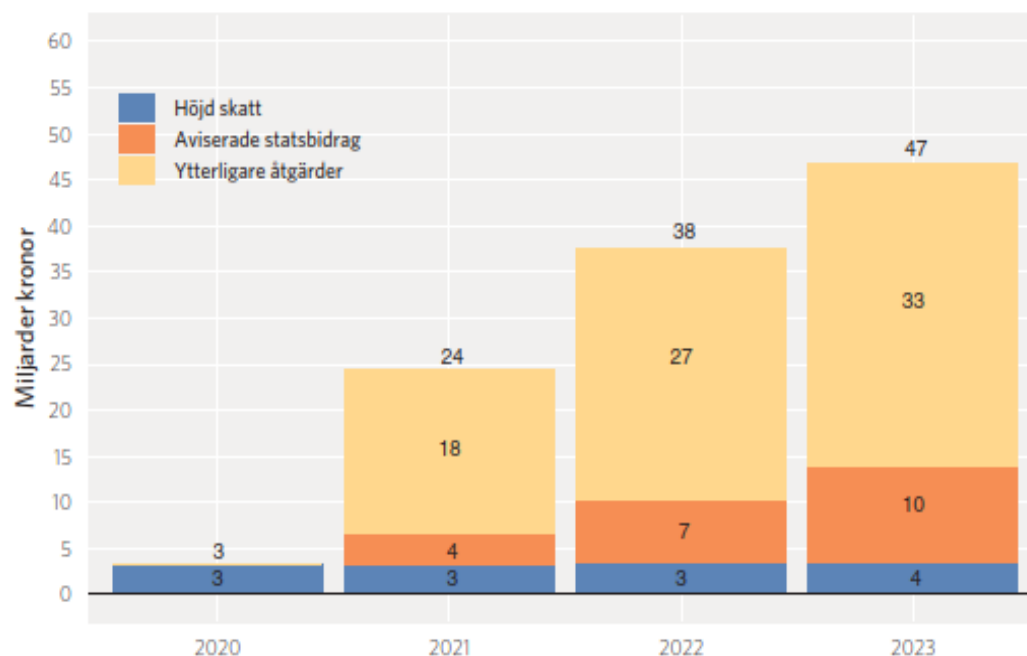
Kommunernas ekonomi:

Stort gap mellan kostnader och intäkter fram till 2023

SKL räknar med en genomsnittlig skattehöjning på 13 öre, varav 5 öre i kommunerna år 2020. Vi har också antagit att kommuner och regioner fått den ökning av statsbidragen som låg i budgetpropositionen. Trots detta ökar gapet kraftigt kommande år. I diagrammet antar vi att det enbart är kommunerna (och inte regionerna), som liksom 2020, får ökade generella statsbidrag och att dessa ökar med 3,5 miljarder kronor per år. Förutom de intäkter som kommer från förväntade skatteköjningar 2020 och ökningen av de generella statsbidragen till kommunerna måste åtgärder vidtas motsvarande ytterligare 33 miljarder år 2023.

Diagram 3 • Gapet ökar mellan kostnader och intäkter

Miljarder kronor

Källa: Sveriges Kommuner och Landsting.

Tack!

The better the question. The better the answer.
The better the world works.

